

EL REBROT

REVISTA DE LA VERNEDA DE SANT MARTÍ info@elrebrot.cat Desembre 2025/Gener 2026 NÚMERO 116

AMB el número de desembre/ gener la revista, **EL REBROT** regala als seus lectors i lectores un calendari (amb tots els dies de l'any, com diuen els seus creadors, Carlos Azagra i Encarna Revuelta).

Aquí al costat poden veure alguns dels dibuixos que il·lustren dates assenyalades del cicle anual: Carnaval, el Dia de la Dona Treballadora, el Primer de Maig, la Revetlla, la Diada, la Mercè, la Castanyada, la Festa Major...

Però el calendari és molt més. També es

poden aprendre idiomes. Concretament, les llengües oficials de l'Estat. Els noms dels mesos, dels dies de la setmana i dels dies del mes estan en català, basc, gallec i espanyol.

A sota de cada mes, assenyalats amb les ones que caracteritzen l'escultura "Línia de la Verneda" del carrer Guipúscoa, s'explica la raó de la commemoració d'alguns dels dies. Enguany, a més, es recorden els aniversaris de les persones que donen nom als carrers, places i jardins del barri.

POLIGEST

Assessoria i administració de finques

ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

ASSESSORIA LABORAL FISCAL COMPTABLE

ADVOCAT - ASSEGUANCES

ESTRANGERIA

CONSULTORIA PROJECTES EUROPEUS

Selva de Mar, 249 baixos

(entre Guipúscoa i Huelva)

Tel. 93 305 5186

info@poligest.com

FABIAN ESPAÑA
FISIOTERAPIA AVANZADA

¡MEJORA TU CALIDAD DE VIDA,
ALIVIA TU DOLOR!

Te ayudamos a:

Jugar con tus hijos o nietos sin molestias.
Caminar, correr o practicar tu deporte favorito con confianza.

Dormir plácidamente y despertar con energía renovada.

• **TRATAMIENTOS PARA**

- Insomnio • Fibromialgia •
- Ictus • Artrosis •
- Hernias discales •

SERVICIO A DOMICILIO ¡Pide tu cita! 666 90 80 55

C. de Menorca, 34, 1c 2, 08020 Barcelona

www.fabianespaña.com

García Núñez
Administradores de Fincas

+55
DESDE 1966

Administración de Fincas
Compraventa Inmuebles
Correduría de Seguros
Alquiler Garantizado
Abogados

Rambla Guipúscoa 125 Entlo.
08020 Barcelona

Tel. 93 313 38 93 / 95 - Fax 93 05 51 53

info@fincasgarcia.com

www.fincasgarcia.com

Recompte de l'any

Tanquem l'any fent recompte de la feina feta durant el 2025. **EL REBROT** ha pogut celebrar els seus trenta anys de vida amb una exposició —novembre—; un acte de commemoració amb persones representatives del seu naixement i de la seva realitat actual —juny—; una nova pàgina web; i, sobretot, acudint a la cita mensual amb els seus lectors i lectores.

Com sempre, les entrevistes han estat el pal de paller de la publicació. Veïns i veïnes que donen personalitat a La Verneda de Sant Martí: set dones i tres homes, escriptors, artistes i persones vinculades al món associatiu i cultural.

L'entrevistada de desembre va arribar a Barcelona a finals dels anys quaranta procedent de Còrdova i va estar vivint molts anys al desaparegut

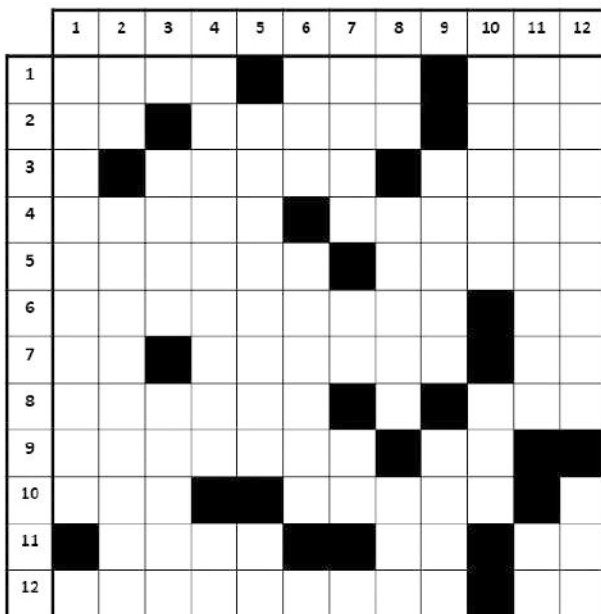
barri de barraques de la Perona. Ens explica les seves vivències i com va acabar vivint als "pisos", o sigui, al barri de Parera.

En aquest número de desembre/ gener regalem el calendari anual, obra dels vernedencs Carlos Azagra i Encarna Revuelta. I, amb ell, aprofitem per felicitar les festes i desitjar un venturós any nou.

Les pàgines centrals estan dedicades al pregó de la Festa Major. La doctora Hernández va fer un repàs a la seva trajectòria vital a La Verneda de Sant Martí i a les reivindicacions més urgents del barri.

Destaquem els articles dedicats a les restes arqueològiques de l'estació de la Sagrera i el dels homes que han portat des de Castella el joc de la *tanguilla*.

MOTS ENCREUATS *By Carolus*

Horizontals

1. Nom masculí. Traumatisme cranial encefàlic. Teixit cel·lular subcutani. 2. Conjunció negativa. Profissió d'una art manual. Instituto de Arte Contemporáneo. 3. Consonant. Raça de bestiar porcí. Massa mantegosa resultant de la coagulació de la llet. 4. Superfície de control d'una aeronau. Volar un avió amb els motors parats. 5. ... de Santander, equip de futbol. Que es diu parlant, no per escrit (pl.). 6. Allò que dona una superioritat. Vocals. 7. Sigles de "Conformité Européenne". Pou de glaç. Nanosegon. 8. Admetre una cosa com a certa. Vocal. ... West, actriu. 9. Porció de temps brevíssima. Maó. 10. Sigles de la "Organització d'Estatos Americans". Germà de Moisès. Tona. 11. Ésser mitològic català (pl.). Sufix alcohòlic. Inflexió de la veu que expressa els diversos sentiments. 12. El nostre Districte (2 paraules). Sufix que significa "lloc on hi ha".

Verticals

1. Acció o influència mútua. Consonant. 2. Beguda alcohòlica. El nostre barri (2 paraules). 3. Vocal. Prefix que significa 10. Localitat navarresa. 4. Foraster. Símbol químic del plati. 5. Línia que separa dos territoris. Consonants. 6. Tros de soca o branca gruixuda. Sulfur de plom. Vocal. 7. URSS. Te luri. Tàntal. Röntgen. 8. Interjecció. Comuna francesa de la Bretanya (al revés). Eructe. 9. Ascens i descens del nivell de l'aigua marina. Màquina de moldre gra. 10. Municipi maresmenc. El planeta Terra. 11. De Catalunya (fem.). Tensió arterial. 12. Director de cinema. Municipi del Pallars Sobirà.

Solucions:

12. Scorsese. Tor.
Galena. A. 7. CCCC. Te. Ta. R. 8. El. Iog. R. 9. Marea. Moll. 10. Tiana. Mòn. 11. Catalana. TA.
1. Interacció. S. 2. Vi. La Verneda. 3. A. Deca. Esain. 4. Nouvingut. Pt. 5. Frontera. SM. 6. Tio.
Ol. To. 12. Sant Martí. Ar.
1. Iván. TCE. TCS. 2. NI. Ofici. IAC. 3. T. Durac. Mato. 4. Elevó. Planar. 5. Ràcing. Orals. 6. Avantatge. AE. 7. CE. Geler. NS. 8. Creure. A. Mae. 9. Instant. Mo. 10. OCA. Aeron. T. 11. Dips.

REVISTA DE
LA VERNEDA
DE SANT MARTÍ

Contacte:
info@elrebrot.cat
elrebrot.laverneda@gmail.com
cartes.elrebrot@gmail.com

La Selva de Mar, 215 - 08020 Barcelona

La revista no comparteix necessàriament les
opinions dels articles signats
Revisió lingüística: Montse Ayats
Impremta: Espai Gràfic

Edita:

Amb el suport de:

JEROGLÍFIC

CAROLUS

VER ganya

VER genya

VER ginya

gonya

VER gunya

Volia el Premi Nobel de la Pau

Solució: No té vergonya.
(No té VER, gonya)

L'ESPUENA

Oyes, que
dice Ayuso
que lo dejes
ya, nene

¡Ondiá!
¡Pos ya
mismo! titi

(Foto obtinguda de El Confidencial)

"A les escoles no s'ha explicat la història tal com la vam viure nosaltres"

Antònia Muñoz Deza, a la seu d'EL REBROT

ÀNGEL VALVERDE

Antònia Muñoz Deza (Còrdova, 1944) va viure fins als dotze anys al barri de barraques de la Perona. Després de moltes vicissituds, dignes d'una novel·la (va ser monja de clausura, se'n va sortir i es va casar) va tornar al barri i participa activament en el moviment associatiu i cultural de La Verneda de Sant Martí.

Com va arribar a Barcelona?

Primer va venir el meu pare i el 1948 vam venir tota la família. A la postguerra, a Còrdova no hi havia res per menjar. Recordo entrar a la Perona amb el meu pare portant la màquina de cosir a l'esquena.

On vivien a la Perona?

Una mica més amunt de l'escola Los Pinillos, on estava el campament dels zíngars. L'aigua l'anàvem a buscar primer al Clot, al costat de la gasolinera, i

després a la font de la Sagrera. Vaig estar fins als dotze anys. Després, ens van donar un pis a Verdum, però era molt petit. Vam tornar al barri, però aquest cop als "pisos", a Parera.

I la seva formació?

No m'agradava el col·legi. Anava al Miguel de Cervantes del Clot, però em saltava les classes. Sense saber-ho el meu

Recordo entrar a la Perona amb el meu pare portant la màquina de cosir a l'esquena

pare, vaig començar a treballar de perruquera. Al final em van posar al col·legi Jesús i Maria del passeig de Sant Gervasi. Allà vaig fer amistat amb una monja carmelita. I a vint anys vaig professar a les monges Carmelites de l'Antiga Ob-

Tal com és

Llibre

"La catedral del mar", d'Ildefonso Falcones.

Música

Serrat.

Pel·lícula

"La vida es bella", de Roberto Benigni.

Color

Blau.

Olor

Gessamí.

Menjar

Paella.

Piano o guitarra?

Guitarra.

servança. Però al cap de quatre anys em vaig sortir.

Llavors vaig començar a anar a reunions de les Congregacions Marianes i allà vaig conèixer al que seria el meu marit.

Quines activitats fa al barri?

Canto a la coral La Flama. Faig memòria i castanyoles al Centre Cívic. Havia estat a l'orquestra BD10, però ho vaig deixar. També faig exercici al poliesportiu del carrer Binèfar i, com sempre he fet, col·laboro amb la parròquia Sant Martí de Provençals.

Com veu al jovent d'avui, el més preparat de la història?

Estan preparats d'estudis, però no ho saben portar a la pràctica. Els joves han viscut l'època de les vaques grosses i s'han fet a aquesta vida. A les escoles no s'ha explicat la història tal com la vam viure nosaltres. ♦♦♦

LA SERRALLERIA DE CONFIANÇA DEL BARRI

ESPECIALISTES EN ALTA SEGURETAT

Gran Via de les Corts Catalanes 1056
08020 Barcelona
Telf i whatsapp 674 15 71 40
info@cerrajeriarevilla.com
www.cerrajeriarevilla.com

Urgències 24 hores
Obertura de portes
Substitució de panyes
Duplicat de claus i comandaments
Portes Cuirassades
Caixes Fortes

TELL

JOIERS

C/AGRICULTURA, 246
08020 BARCELONA
933 142 394
TELL.JOIES@HOTMAIL.COM

Peus metàl·lics

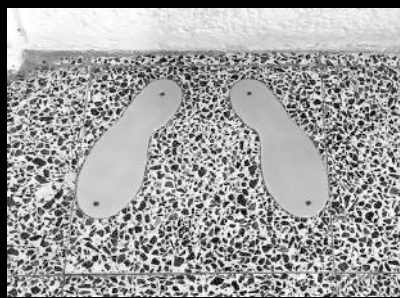
**SOCIETAT D'ESTUDIS DE
LA VERNEDA DE SANT MARTÍ**

Entrant en les galeries comercials del carrer Guipúscoa, 66, a l'esquerra, a terra, es troben uns peus metàl·lics. No tenen cap indicació del seu servei.

Ens hem de remuntar anys enrere, a principis dels seixanta, per intuir el seu origen. Va ser llavors quan es va obrir la botiga de General Òptica, just a la cantonada del carrer Guipúscoa amb Julián Besteiro (llavors Primera Centuria Catalana).

Per atreure clientela, els òptics van instal·lar un panell com el que es fa servir per mesurar la vista a l'entrada de les galeries, a la dreta (encara es veu el seu perfil). I perquè els possibles clients comprovessin quina era la seva agudeses visual, davant hi van posar a terra dos peus metàl·lics per indicar des d'on fer la prova.

Si la persona notava que no podia llegir correctament les lletres i números que tenia al davant, la solució estava ben a prop: entrar a la botiga i fer-se unes noves ulleres!

L'hipogeu funerari de la Sagrera

Ortofotografia del segon moment d'ús de l'hipogeu

**SOCIETAT D'ESTUDIS DE
LA VERNEDA DE SANT MARTÍ**

La dilatada construcció de l'estació intermodal de la Sagrera ha permès excavar nombrosos jaciments arqueològics. El més conegut és potser la vil·la romana del Pont del Treball Digne, trobada al final del carrer del mateix nom. Però s'han descobert restes de totes les èpoques. Un exemple: l'hipogeu funerari.

Si el carrer Provençals seguís més enllà del parc, el vianant es trobaria amb les restes d'un cementiri del Neolític final, datat en tres moments diferents d'ús entre els anys 2861 i el 2461 abans de la nostra era.

En un primer moment, els enterraments s'efectuaven al mig de la sala. A mesura que l'espai es tornava insuficient, les restes eren enretirades a banda i banda. Com es pot veure a la fotografia corresponent a la segona època, les

restes quedaven desarticulades, unes a sobre de les altres.

Pel que fa al material arqueològic, s'ha trobat ben poca cosa: algun fragment de ceràmica, un ascla de sílex i un fragment de metall de base coure. La manca de restes d'aixovar pot indicar un enterrament col·lectiu després d'una epidèmia.

L'hipogeu de la Sagrera és una troballa d'època neolítica única en els darrers anys. Pel nombre d'individus, uns dos-cents, només es pot comparar amb el jaciment neolític de Dosrius (Maresme).

Per a qui vulgui tenir una informació exhaustiva sobre aquesta troballa arqueològica, pot consultar la memòria d'excavació, obra de Paz Balaguer, Paola Garcia, Alba Tenza i Francesc Antequera, a la *Revista d'Arqueologia de Ponent* (2013, número 23).

**Cirurgia Oral
Endodoncia
Estètica dental
Implantologia
Odontopediatria
Ortodoncia
Periodoncia
Pròtesis**

Revisión gratuita sin compromiso

ESPRONCEDA, 293

Tel. 93 303 1950 WhatsApp 618 070 946

clinicabacdental@gmail.com

Fluvià, 217 baixos
08020 BARCELONA

**impressió
digital / offset
copisteria
cartells
lones
vinils de tall**

T 93 180 12 97
imdicosl@imdicosl.com

ESTHER PROS
FILÒLOGA ANGLESA
www.estheracademy.es

Ensenyament Anglès tots els nivells

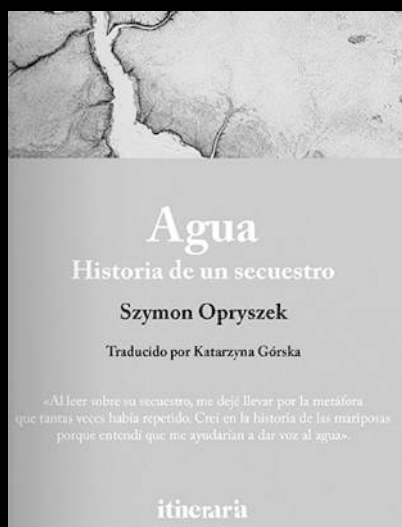
Concili de Trento, 191, Ent. 1a.
Tels. 93 314 9778 (10-12 h. matins)
628 76 43 33 (22-22:30 h. nit)
stherpros@hotmail.com

Agua. Historia de un secuestro

NEUS ESPINALT

Aquest llibre de la editorial Itineraria va ser presentat el deu de novembre a la biblioteca García Márquez amb la presència del reporter polac **Szymon Opryszek** (guanyador del premi *Pen of Hope* d'Amnistia Internacional el 2021) i de la traductora **Katarzyna Górka**.

La trama segueix la pista del segrest d'**Homero Gómez González**, guardià de les papallones en un santuari natural de Michoacán (Mèxic). La recerca condueix a la xarxa d'interessos on participen traficants de droga, polítics corruptes, corporacions multinacionals... i nosaltres, feliços consumidors d'alvocats.

Szymon Opryszek
Agua. Historia de un secuestro
Itineraria, 2025

Tanguilla: Castella a La Verneda de Sant Martí

Espai de la plaça Eduard Torroja on es juga a la tanguilla

ISABEL JUÁREZ

Tanguilla de Sant Martí és un club d'esport que es troba a la plaça d'Eduard Torroja (entre els carrers d'Andrade i de la Selva de Mar). És l'únic camp tancat de sorra batuda de *tanguilla* que hi ha a Barcelona des de l'any 2011. Cada matí, hi ha un grup d'homes jubilats que juguen entre dos quarts d'onze i dos quarts d'una.

Per començar el joc, els jugadors col·loquen a terra un pal de fusta d'uns quinze centímetres d'alçada que es diu "*la tanguilla*" i una moneda o una peça de metall al damunt. Antigament, les monedes eren la "*perra chica*" o bé la "*perra gorda*"... fins arribar, amb el pas dels anys, a la pesseta. A l'altre costat del camp, els jugadors estan llestos per llençar els "*tejos*", així es diuen en castellà. Són uns discos de ferro i són dos

per cada jugador. En els seus inicis, el que es llençava eren pedres petites.

Segons el reglament, el *tejo* s'ha de llençar des d'una distància de catorze passes. El disc de ferro s'ha de llençar mantenint els peus darrere de la línia marcada a terra.

S'ha de fer caure la *tanguilla* i veure si el *tejo* s'ha apropiat més a la fusta o bé a la moneda. En el primer cas, només s'obté un punt i en el segon dos punts. Guanya el jugador que arriba abans als cinquanta punts.

Els jugadors passen el matí en aquest espai fent exercici, ja que no tenen temps de seure, mentre estan llençant i recollint els *tejos*.

Ara que necessiten més jugadors i jugadores, han posat un cartell a la porta. És important per a ells mantenir l'espai i el joc. ♦♦♦

productos de limpieza sin tóxicos
jabón lavadora, suavizante en tiras
lavavajillas natural en cápsulas
***sin plásticos *biodegradables *veganos**

prueba en www.ecofran.es la calculadora del ahorro

obsequio por compra

ECOFRAN

info@ecofran.es ☎ 690 936 374 www.ecofran.es

KRISTEL

Residencia para los
menos jóvenes

Un concepto nuevo de residir
confortablemente en familia

Pje. Arriaza, 2-4-6
Tels. 93 278 06 36/ 93 278 06 02

La documentació històrica del Cine-Club Verneda

JOSEP SERRA DOMÈNECH

Documentació històrica de cinema al barri lliurada a la Filmoteca de Catalunya.

El 1973 gent vinculada al mon llibertari, encara en clandestinitat, inicià projeccions de cinema al Centre Social Sindical del barri, al carrer de Julián Besteiro 6. En arribar la democràcia, en aquest local s'hi fundà l'Ateneu Llibertari Verneda i continuà el cinema.

El 1982 el grup de cinema de l'Ateneu i Medis Audiovisuals de la Verneda crearen el Cine-Club Verneda que seguí projectant al Centre Cívic fins el 1987.

El 2025, el material gràfic (cartells, butlletins, fotografies, etc.) recollit en aquests catorze anys de projeccions al barri s'ha lliurat al Repositori Documental de la Filmoteca de Catalunya, i està a la disposició de les persones interessades en els enllaços:

<http://hdl.handle.net/11091/85381>

<http://hdl.handle.net/11091/87553>

El pregó de la Festa M

Sant Martí y la Verneda: un mosaico de vida

Estimats i apreciats veïns, amics i amigues. Gràcies de tot cor per ser aquí.

Para quienes no me conocen —que sois la mayoría—, me llamo Isabel. Soy vecina vuestra desde que tenía tres años, cuando mis padres llegaron al barrio, a principios de los años sesenta del pasado siglo. Como tantas otras familias, vinieron cargados de sueños, buscando para sus hijos un futuro mejor, una educación y una vida que ellos no habían podido tener.

Con el tiempo, aquel barrio humilde, trabajador y solidario se convirtió en nuestro hogar. Aquí crecí, jugué, estudié y soñé con lo que quería ser. Me hice médica y completé la especialidad en Neurología, profesión a la que he dedicado cuarenta años de mi vida. Los últimos veinticinco los he dedicado a la clínica y a la investigación de las demencias, intentando ofrecer un poco más de vida y dignidad a las personas que van perdiendo su memoria... esa memoria que nos da identidad y nos conecta con quienes fuimos.

Y hoy, precisamente, quiero hacer un pequeño ejercicio de memoria. No solo la mía, sino la de todos nosotros. Me gustaría abrir ese cajón de los recuerdos compartidos para evocar lo que hemos vivido juntos como barrio: las fiestas de antaño, los juegos en la calle, los olores a comida casera, la solidaridad que nos unía en los buenos y en los malos momentos.

Fue en la segunda mitad de los años cincuenta cuando comenzó la construcción de los edificios de la Obra Sindical del Hogar, destinados a acoger a las nuevas familias que habrían de llegar desde distintos rincones de España. En los años sesenta empezó a llegar mucha población joven. Se definieron las calles, se ocuparon los nuevos pisos y surgieron mercados, tiendas y escuelas para que los hijos que nacían pudieran recibir educación.

Muchos recordamos con cariño los institutos que formaron a las generaciones

El pregó d'enguany va anar a càrrec de la infanta Isabel en la malaltia d'Alzheimer. Va glosar la seva vida al barri amb només tres anys.

Un moment del pregó, llegit el set de notes

de entonces: el Infanta Isabel y el Juan de Austria. Eso sí, “los chicos con los chicos y las chicas con las chicas” como era costumbre en la época. Allí aprendimos matemáticas, literatura, química, algo de filosofía y un poco de latín... Las chicas cursábamos Labores del hogar y los chicos Formación del Espíritu Nacional. Y, por supuesto, también aprendimos el noble arte de escaparnos a la granja de al lado o al bar de las galerías sin que los “profes” se dieran cuenta... donde, a veces, se formaban parejas que aún perduran.

No puedo dejar de nombrar a una mujer entrañable, que dejó huella en muchas de nosotras: l'Angeleta Ferrer i Sensat, directora del Infanta Isabel durante mis años de formación. En tiempos difíciles,

POLLASTRES A L'AST MENJAR PER EMPORTAR

Cada dia de 9 a 16 hores

Concili de Trento, 77
T. 672 516 318
pollosbacderoda@gmail.com

CLIMAR

**Instal·lacions d'aire
condicionat i climatització**

Treball, 192 baixos
93 314 4853

W h a t s A p p
618 689 776

www.climar.es
sat@climar.es

Major de La Verneda de Sant Martí

la doctora Isabel Hernández, especialista en la seva experiència vital des que va arribar al

seu acompanyament davant el Centre Cívic Sant Martí

bajo el control ideològic de la època, supo sembrar en nosotras el valor del pensamiento libre, la curiosidad, la razón y el espíritu científico. Gracias a ella muchas aprendimos a mirar el mundo con ojos críticos y corazón abierto.

También guardo un recuerdo especial para la Escola Bressol de este Centre Cívic, donde muchos de nuestros hijos dieron sus primeros pasos rodeados de cariño y afecto. Porque la historia del barrio se teje así: generación tras generación, con manos distintas, pero con el mismo amor.

Y cómo olvidar la parroquia de Sant Martí de Provençals, verdadero corazón del barrio y punto de encuentro de tantas vivencias. Allí conocimos a Cristóbal, aquel salesiano cercano y alegre que fue

ordenado sacerdote en la misma parroquia y que unió en matrimonio a varios de nosotros. Hoy es Monseñor Cristóbal López, arzobispo de Rabat después de más de veinte años de apostolado en Paraguay, Bolivia y Marruecos. Algunos aún recordamos con orgullo su presencia en el último cónclave papal, cuando su nombre sonó entre los posibles papables.

Pero la historia de Sant Martí es también la historia de la Barcelona moderna. Vivimos los cambios de los años setenta y ochenta, la llegada de la democracia, que nos trajo libertad y nuevas esperanzas; los Juegos Olímpicos del 92, que transformaron nuestra ciudad y nos abrieron al mundo; y cómo no, nuestra adaptación progresiva al ordenador y al teléfono móvil. ¡Cómo ha cambiado nuestra vida con internet!

Hoy convivimos con los retos globales: el cambio climático, que nos recuerda la fragilidad de nuestro planeta, o las guerras que golpean a pueblos hermanos y que también afectan a quienes, buscando refugio, llegan hasta aquí.

Y es precisamente esa llegada, esa inmigración más reciente, la que ha hecho de Sant Martí un barrio plural y diverso. Hoy, nuestras calles hablan muchos idiomas, nuestras plazas huelen a cocinas de todo el mundo, nuestras fiestas se llenan de músicas distintas que, unidas, forman una sola melodía: la de la convivencia, el respeto y la riqueza cultural.

Ese es el verdadero tesoro de Sant Martí: que aquí, en este rincón de Barcelona, cabemos todos. Que cada generación ha aportado su granito de arena para construir un presente lleno de vida y un futuro esperanzador.

Però encara ens queden coses per reivindicar, perquè el nostre barri mereix continuar sent un model d'unitat i convivència.

Com a veïna que ha vist néixer aquests carrers, que n'ha compartit el creixement i que ha envellit entre la

seva gent, vull llençar un doble repte a la Junta de Districte de Sant Martí.

Ja hem aconseguit una Biblioteca — la nostra Biblioteca— reconeguda com la millor biblioteca pública del món el 2023. Però encara ens queda camí per recórrer: hem de recuperar el nostre parc de Sant Martí, aquest espai que és pulmó, memòria i punt de trobada; i hem de fer realitat, d'una vegada, l'Escola de Música, on les nostres filles, fills i nets puguin aprendre, somiar i créixer amb l'art com a llenguatge comú.

Angeleta Ferrer i Sensat, directora del Infanta, en temps difícils, bajo el control ideològic de la època, supo sembrar en nosotras el valor del pensamiento libre, la curiosidad, la razón y el espíritu científico

Porque Sant Martí y la Verneda siguen latiendo, siguen soñando, siguen creyendo en el futuro. Y ese futuro se construye —como siempre— juntos.

Por eso, hoy, en el inicio de nuestras fiestas, quiero invitaros a que celebremos juntos nuestra historia, nuestra diversidad y nuestra alegría. Que disfrutemos de la música, de los bailes, de las comidas populares, de los encuentros en la plaza. Que nos reconozcamos en la sonrisa del vecino, en la complicidad de los amigos y en la ilusión de los más pequeños.

I que, en alçar les nostres copes, recordem que aquest barri l'hem fet entre tots: els que van venir, els que van néixer aquí i els que encara estan per arribar.

Visquin les festes de la Verneda de Sant Martí!

Visqui el nostre barri! I visqui la gent que el fa gran cada dia! ♦♦♦

duende

BY SUSANA RUIZ

Dr. Zamenhof, 5-7

93 498 28 36

640 911 061

Web: www.esteticaduende.cat

Instagram @esteticaduende

Facebook: www.facebook.com/estetica.duende.1

LA TEVA BELLESA I BENESTAR, LA NOSTRA PASSIÓ

ENCANTES DEL COLCHÓN

Guipúscoa, 137

93 541 5983

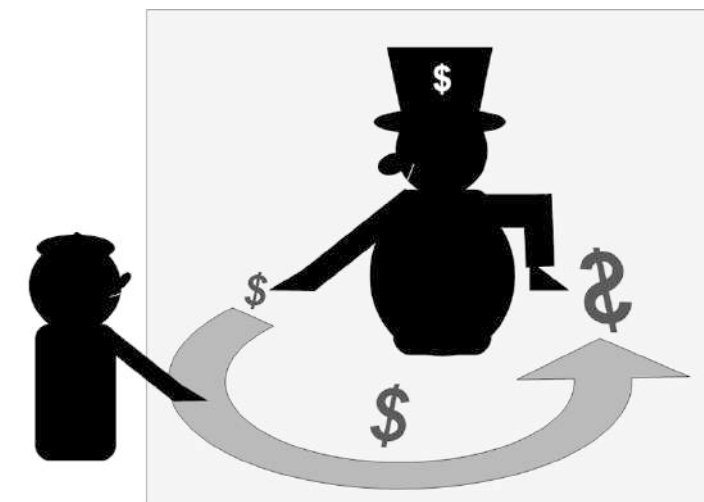
646 396 497

Filantrocapitalismo (1)

No sabía de la existencia de este vocablo. Lo escucho por primera vez en la presentación de un libro, escrito por Emilia Olivé, titulado: Filantrocapitalisme. El mercat de la caritat. Me he de poner al día. Tomo notas rápidamente mientras ella deja ir un torrente de términos e ideas que mueven mi curiosidad. ¿Cuál es su significado? ¿Qué nos quiere transmitir? Dicha palabra en sí misma parece un oxímoron. ¿Los ricos haciendo grandes donaciones para mejorar las condiciones de los menos favorecidos? ¿Qué mensaje esconde este título? Se hace difícil creer que los grandes capitales hagan algo sin obtener beneficios a cambio.

El día seis de noviembre encuentro un “Especial Fundaciones” publicado en 20 minutos, explicando las bondades de dichas organizaciones en nuestro país. Lo enmarcan en la colaboración público privada y sus beneficios para la población. Me cuestiono ese “buenismo” y me da para reflexionar sobre la caridad como negocio.

Los autores norteamericanos de Filantrocapitalismo, justifican los beneficios sociales que aportan las fundaciones creadas por los grandes capitales del mundo. Donan capital a las causas que ellos consideran de mayor impacto y de esa manera aumentan su credibilidad moral, mejoran su imagen pública y obtienen propaganda positiva para sus corporaciones. Por otro lado, cosechan importantes beneficios a través de la exención de im-

Filantrocapitalismo es el término acuñado por Matthew Bishop, editor de *The Economist* y coautor (con el economista Michael Green) del libro que lleva tal nombre. Se utiliza para nombrar la tendencia de aplicar métodos y enfoques empresariales a la filantropía (*Philanthrocapitalism: How the Rich Can Save the World*, Bloomsbury Press, 2008).

puestos y les permite procurarse buenos contactos políticos en los que influir para rentabilizar sus inversiones en las áreas que más les interesan. Practican el filantropismo, pero con enfoque empresarial.

“Los filantrocapitalistas, de acuerdo con Bishop, no son donantes tradicionales, sino inversores sociales que consideran y calculan maximizar las ganancias para las causas que han elegido colocar bajo su ala”.

Algunos críticos (como Anand Giridharadas en *Winners Take All*) argumentan que esta forma de filantropía sirve a menudo para legitimar el statu quo: devuelve migajas

del mismo sistema que genera la desigualdad. Las causas estructurales (salarios bajos, desigualdad fiscal, vivienda inaccesible) no se alteran con programas privados.

A nivel mundial este fenómeno de la caridad cristiana a través de fundaciones es de origen anglosajón y protestante, donde llevan mucho más tiempo valiéndose de estos mecanismos para paliar aquellas áreas que el estado no cubre, diferente de la forma católica, más impulsiva e individualista.

Se ve en Gran Bretaña, países nórdicos y EE.UU., el país con más fundaciones declaradas: 192.087 según el In-

ternal Revenue Service, de las cuales 149.754 son privadas, con nombres tan famosos al frente como: Bill y Melinda Gates Foundation, Ford Foundation, la familia Rockefeller (Rockefeller Foundation), la familia Johnson (Johnson & Johnson Foundation), George Soros (Open Society Foundations) o Mark Zuckerberg y Priscilla Chan (Chan Zuckerberg Initiative), entre otros.

Son algunas de las fundaciones de los más ricos del mundo, pero, pese a los billones invertidos en filantropía, las tasas de pobreza en EE.UU. se han mantenido invariables entre el 10 y el 13 por ciento en los últimos cuarenta años. Siguen, pues, las desigualdades.

En España, según el artículo 2 de la Ley 50/2002, de Fundaciones, una fundación es “una organización constituida sin ánimo de lucro que, por voluntad de sus creadores, tiene afectado de modo duradero su patrimonio a la realización de fines de interés general.” Eso significa que “no puede repartirse ningún beneficio económico entre sus patronos, fundadores o trabajadores”, que “los posibles excedentes (beneficios) deben reinvertirlos siempre en los fines fundacionales: educación, cultura, investigación, asistencia social, medio ambiente, etc.”, y que “puede tener actividades económicas, pero solo si sirven para financiar o apoyar sus fines de interés general”. ♦♦♦

MARÍA VÍLCHEZ

SRA. DE 47 ANYS CERCA HABITACIÓ DE LLOGUER

al barri de Sant Martí de Provençals
(preferiblement a prop de la
Biblioteca García Márquez)
per una o dos nits per setmana
(cap de setmana de dissabte a diumenge
i/o dilluns)

Contacteu per WhatsApp al:
638 73 20 90
o al correu raquelacoll@gmail.com

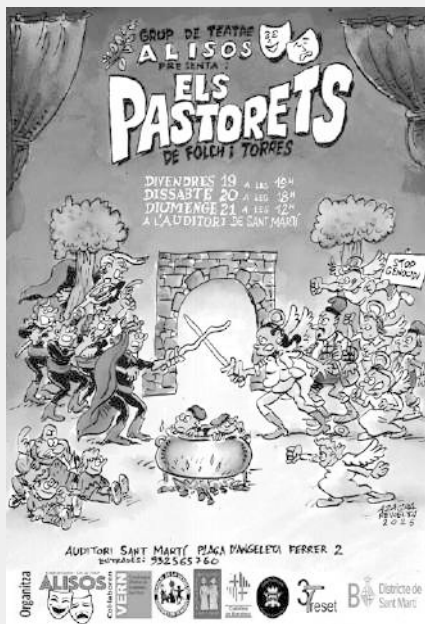
Assegurances Agustí

Occident

Més de 30 anys al barri
SANT MARTÍ - POBLENOU

Especialistes en LLAR-AUTOMÒBIL-COMUNITATS-COMERÇ-VIDA-PENSIÓ

Espronceda, 268 - 08018 Barcelona - 653.818.886 - 93.266.24.91

PASTORETS 2025

El Grup de Teatre Alisos representa la seva versió d'*Els Pastorets* a l'Auditori Sant Martí de Provençals. El divendres 19 de desembre, a les set de la tarda; el dissabte 20, a les sis; i el diumenge 21, a les dotze.

PREMI A "EL RACÓ DEL MERCAT"

Els premis Barcelona Restauració que atorga l'Ajuntament de Barcelona ha guardonat "El Racó del Mercat". El restaurant del mercat Provençals és conegut pels seus esmorzars de forquilla i un referent de la gastronomia vernedenc.

UNA NOVA PLAÇA

El Consell de Cultura, Patrimoni i Memòria Democràtica del Districte de Sant Martí ha aprovat elevar la proposta a la Ponència del Nomenclàtor de la Ciutat del nou nom de la plaça situada al carrer de Binèfar amb Via Trajana, just al costat de la font de Canaletes: Regina Opisso i Sala (Tarragona, 1876-Barcelona, 1965). Escriptora, novel·lista i musicòloga, va col·laborar amb nombroses publicacions de caràcter feminista.

LA VERNEDA DE SANT MARTÍ, PAM A PAM

Continua el cicle de xerrades sobre la història del barri. Ara amb nou horari: els dilluns de sis trenta a set trenta, a la sala d'actes del Centre Cívic Sant Martí. Els pròxims temes són: "La formació de La Verneda de Sant Martí" (19 gener) i "Història ferroviària de Barcelona" (26 gener).

NOUS JOCS INFANTILS

S'acaben de renovar trenta àrees de joc infantil a la ciutat, set d'elles a La Verneda de Sant Martí. A la imatge, la de la plaça de la Palmera.

HISTÒRIA LOCAL

La biblioteca Gabriel García Márquez va ser l'escenari el propassat divuit de novembre de la trobada de les entitats d'història local que han participat en el programa de rutes històriques "Sant Martí Barri a Barri", organitzat per Biblioteques de Barcelona. L'acte va comptar amb la presència del nou director del Museu d'Història de Barcelona, Carles Garcia Hermosilla, i de representants de l'Arxiu Històric de Poblenou, el Taller d'Història del Clot-Camp de l'Arpa i de la Societat d'Estudis de La Verneda de Sant Martí (SELAV).

EL PARC DE SANT MARTÍ I LA PARTICIPACIÓ

El deplorable estat del parc de Sant Martí és motiu de moltes reunions entre l'Ajuntament i la comissió de seguiment que han format les entitats del barri. Tot plegat, de moment, l'única veritat és que els projectes es van ajustant a les reclamacions del veïnat, però l'aspecte del parc continua sent penós.

METRO HISTÒRIC

Fins al 10 de gener es pot visitar l'exposició "Els trens del centenari. El patrimoni ferroviari del metro de Barcelona". Cinc trens històrics han estat restaurats i s'exposen en un envelat situat a la plaça de les Glòries, al costat de La Farinera.

LA CIUTAT DE L'ARQUITECTURA

Entre el 28 de juny i el 2 de juliol, Barcelona acollirà el Congrés Mundial d'Arquitectes. Unit al centenari de la mort d'Antoni Gaudí, farà que la ciutat giri al voltant de l'arquitectura amb nombroses activitats i exposicions; entre elles, la inauguració de la torre més alta de la Sagrada Família.

COP-30 Belém 2025

RICARD LLERINS BONET

Mentre escric aquestes línies s'està celebrant a la ciutat de Belém, Brasil, una nova reunió mundial de països per tractar sobre el canvi climàtic i les seves conseqüències, el COP-30, Conferència de les Nacions Unides sobre el clima.

EUA, el segon país més contaminant del món i el més gran per càpita, ha boicotejat la trobada ja que el seu president Donald Trump es va retirar de l'acord de París del 2015, però diversos alcaldes i congressistes d'aquest país, sí que hi han anat.

D'entrada sembla una trobada poc representativa socialment, donat que les multinacionals dels combustibles fòssils hi estan representades amb uns 1.600 llobbistes, mentre que la major part de les entitats socials i comunitats indígenes del propi Brasil hi són excloses. Per això les manifestacions que han portat a terme aquestes comunitats criticant l'esdeveniment i els pobres resultats que solen tenir aquestes trobades, que sovint a sobre s'incompleixen. A més, aquestes comunitats indígenes d'arreu del món i els pobres en general, solen ser els més perjudicats de les grans tempestes, huracans, incendis i altres catàstrofes naturals que fomenta l'escalfament antròpic del planeta, incrementant la misèria dels més desafavorits a nivell mundial.

Els grans contaminadors, sovint de països poc democràtics, com Xina, EUA, Rússia o l'Índia, tenen l'objectiu de que les empreses guanyin molts diners, mirant cap a un altre costat quan s'ha d'analitzar com s'aconsegueixen. El gran deute de tots els països que cada cop es fa més gran i l'absurd increment en la despesa militar per fer front a bàrbars com Putin a Rússia, no deixa gaire marge per gastar diners en respirar un aire més pur o beure una aigua més neta. L'egoisme de molts presidents fa irresoluble problemes que travessen les fronteres. Però a més, com solen ser problemes que tindran greus conseqüències sobretot a llarg termini, l'estratègia de cada president és que els problemes els

Ficus en el tronc d'una palmera datilera

solucioni el proper president que hi hagi, fent-se la pilota cada cop més gran.

Així com fins fa poc es pensava que l'increment en l'extracció de petroli arribaria al límit el 2030, ara ja s'ha passat la data al 2050, si és que no es torna a posposar. De fet s'està incrementant i no

Volem reduir els problemes que ens genera el canvi climàtic, però no estem disposats a fer cap sacrifici per aconseguir-ho

reduint l'extracció de petroli a nivell mundial, un dels responsables de l'escalfament mundial per l'increment alhora de la concentració de CO₂ a l'atmosfera. Aquest fet provoca la fússia del gel als extrems nord i sud del planeta i el canvi accelerat de condicions climàtiques i ecològiques a nivell global al que moltes espècies no es poden adaptar, desapareixent.

Els centres de dades de la intel·ligència

artificial que deixarà sense feina milions de persones són uns grans consumidors d'aigua i energia, per disminuir les temperatures dels ordinadors que treballen les vint-i-quatre hores del dia. Per això la Xina no para de construir centrals nuclears i EUA n'està projectant diverses, en un moment on aquesta energia estava en una gran davallada per ser incontrolable i la petjada que deixa al planeta durant mil·lennis en forma de residus.

El malbaratament actual de la humanitat és insostenible a llarg termini. Així l'ampliació d'una pista de l'aeroport de Barcelona, que ja estava prevista quan es va construir fa uns anys o la celebració del Nadal arreu, són clars exemples del que no hem de fer. L'Ajuntament de Barcelona anuncia que ampliaran els carrers il·luminats respecte l'any anterior i a més ha avançat el dia on encén els llums, incrementant els dies en què estaran enceses les bombetes. Regals inútils de coses que no et fan falta o ja tens, promoguts per una propaganda ferotge ajuden a anar en direcció contrària a la que caldria. El consumisme és el motor capitalista per fer malbé el planeta.

Però la revolució comença per un mateix. La gent és experta en tecnologia, però margina la natura perquè no dona diners. Quan l'energia estava tan cara, a mitjan 2024, jo no vaig veure ningú baixant les escales de casa, mentre que tothom agafava l'ascensor. Volem reduir els problemes que ens genera el canvi climàtic, però no estem disposats a fer cap sacrifici per aconseguir-ho i així és impossible. També caldria elegir líders polítics que fossin sensibles al problema. Cal investigar com obtenir els mateixos productes amb menys materials i reciclar més per transformar uns productes ja usats en uns altres nous, allargant la vida de tots ells, just el contrari del que produeix "l'obsolescència programada" que es va posar en marxa després de la II Guerra Mundial per fomentar el consum de la gent... i moltes empreses encara la mantenen. ♦♦♦

**A 4
VEUS
VOLS CANTAR?**

UNA NOVA CORAL AL BARRI

 611 774 595

corala4veus@gmail.com

**ENS TROBARÀS CADA DIMECRES
DE 19:30 A 21:30,
AL CENTRE CÍVIC SANT MARTÍ
(LA SELVA DE MAR, 215, SEGON PIS)**

**ASSESSORIA
PEDRO CHUECA**

GRAN VIA DE LES CORTS CATALANES, 999

93 266 0537

PCHUECA@TISERVINET.ES

Programació de la biblioteca

EXPOSICIONS

"La Pippi en fa 80!". Celebrem els 80 anys de Pippi Calcesllargues.
Fins 31 desembre.

CONFERÈNCIES

"Envelliment saludable". A càrrec de **Laura Forcano**, psicòloga.
(16 desembre, 18:30)

"De la connexió amb la natura al *mindfulness*: benestar i presència".
A càrrec de **Irene Cervera-Buisán** i **Maite Tacias Bueno**, psicòlogues
(18 desembre, 18:00)

RÀDIO MACONDA

Barcelona V.O.: Salvem Ca l'Arnó! Salvem la memòria! Pòdcast:
https://www.ivoox.com/salvem-ca-l8217arno-salvem-memoria-part-audios-mp3_rf_153540000_1.html

LLETRA PETITA

"Contes peluts". A càrrec de **Li Morenita** (9 desembre, 10:30)

"Contes a la mà". Amb **Anna Casals** (16 desembre, 17:30)

INTERIOR MACONDA

Rosa Maria Calaf (13 desembre, 12:30)

Toni Sala (17 gener, 12:30)

CLUBS DE LECTURA

Club de lectura juvenil (de 12 a 16 anys) (18 desembre/15 gener, 17:30)

Literatura llatinoamericana del segle XXI (11 desembre, 18:30)

Llengua anglesa (15 gener, 18:30)

Club de lectura general (22 gener, 18:30)

Atreveix-te amb els llibres (de 8 a 10 anys) (19 desembre/30 gener, 17:30)

TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ

IA: Experimenta amb la intel·ligència artificial i treu-ne partit en el dia a dia
(2 desembre, 10:00)

Detecció de Fake News i desinformació (2 desembre, 16:00)

Comença a navegar per la xarxa (9 desembre, 10:00)

Dissenya un calendari amb Canva (9 desembre, 16:00)

Cerca i filtra informació a la xarxa (16 desembre, 10:00)

IA: Experimenta amb la intel·ligència artificial i treu-ne partit en el dia a dia
(16 desembre, 16:00)

Ficció en joc (8 a 12 anys) (20 desembre/31 gener, 11:00)

LA BIBLIOTECA RECOMANA

Por el camino de las peregrinaciones

La crònica del viatge que va fer l'escriptor i periodista gallec, **Álvaro Cunqueiro**, pel camí de Sant Jaume Francès en terres gallegues l'any 1962. Retrat d'una època, a diferència de l'actual, en la que el pelegrinatge a Santiago era testimonial i, segurament, més autèntic i devot.

Cunqueiro ens submergeix per aquella Galícia rural i "meiga", avui gairebé desapareguda. Ens narra paisatges, històries i llegendes, personatges mítics i poètics i converses amb paisans que apareixen al seu pas en esglésies, tabernes i fires.

Un tòtem de les lletres galegues, que en la seva tomba, hi resa l'epitafi: «Eiqui xaz alguén, que coa súa obra, fixo que Galicia durase mil primaveras máis».

[Roberto]

Álvaro Cunqueiro

Por el camino de las peregrinaciones

Álvaro Cunqueiro

Por el camino de las peregrinaciones
Alba, 2004

FINS 19 DESEMBRE
EXPOSICIÓ: "RESISTÈNCIES DE DONES
A CATALUNYA I PALESTINA"
CENTRE CÍVIC SANT MARTÍ

FINS 20 GENER
"UN IMPULSO DE ÚLTIMO MOMENTO",
DE ROMÁN DE CASTRO
FINS 16 DESEMBRE
"COL·LECTIVA 2025_N4"
CENTRE D'ART PYRAMIDÓN

1 DESEMBRE, 19:30
XERRADA: "MONUMENTS DE
LA VERNEDA DE SANT MARTÍ"
CENTRE CÍVIC SANT MARTÍ

5 DESEMBRE, 17:15
PETIT PANTALLA:
"LOLA I EL PIANO TRENCACLOSQUES"
SALA LA PAU

5 DESEMBRE, 19:00
ESCENA HÍBRIDA: "DESÍDIA"
AUDITORI SANT MARTÍ

11 DESEMBRE, 19:00
DOCUMENTAL DEL MES:
"MR. NOBODY AGAINST PUTIN"
AUDITORI SANT MARTÍ

12 DESEMBRE, 19:00
BDC. CÍRC:
"L'Y - ÀNSIA PER VOLAR"
AUDITORI SANT MARTÍ

14 DESEMBRE, 12:00
TIÓ FAMILIAR: "CONTES, CARÍCIES
I ALTRES PLANÍCIES"
AUDITORI SANT MARTÍ

18 DESEMBRE, 19:00
CINEMA: "ATLANTIQUE"
AUDITORI SANT MARTÍ

19 DESEMBRE, 19:00
20 DESEMBRE, 18:00
21 DESEMBRE, 12:00
TEATRE ALISOS:
"ELS PASTORETS"
AUDITORI SANT MARTÍ

19 GENER, 19:30
XERRADA: "LA FORMACIÓ DEL BARRI
DE LA VERNEDA DE SANT MARTÍ"
CENTRE CÍVIC SANT MARTÍ

26 GENER, 19:30
XERRADA: "HISTÒRIA FERROVIÀRIA
DE BARCELONA"
CENTRE CÍVIC SANT MARTÍ

NADAL I REIS

TRENET DEL COMERÇ
19, 20, 22, 23, 24, 27, 29, 30 I
31 DE DESEMBRE I 2 I 3 DE GENER
HORARI: 11:00 A 13:30 I DE
17:00 A 20:30
SORTIDA: CANTÀBRIA / HUELVA

PATGE REIAL
2 I 3 GENER
11:00 A 13:30 I 17:30 A 20:00
CANTÀBRIA / HUELVA

TIÓ FAMILIAR
TEATRE: "CONTES, CARÍCIES
I ALTRES PLANÍCIES"
14 DESEMBRE, 12:00
AUDITORI SANT MARTÍ

ELS PASTORETS
19 DESEMBRE, 19:00
20 DESEMBRE, 18:00
21 DESEMBRE, 12:00
AUDITORI SANT MARTÍ

CAVALCADA DE REIS
5 GENER, A PARTIR 17:00
RECORREGUT: DES DE PLAÇA
LEONARDO DA VINCI (FÒRUM) FINS
PLAÇA DE LA PALMERA DE SANT MARTÍ

BCN FESTES!

BCN NADAL!

Els barris de
Sant Martí
fan festa per
Nadal i Reis

Tota la programació:

ja.cat/Nadal2025SantMartí

<i>lunes</i>	<i>martes</i>	<i>miércoles</i>	<i>jueves</i>	<i>viernes</i>	<i>sábado</i>	<i>domingo</i>
1 uno	2 dos		4 cuatro	5 cinco	6 seis	
7 siete	8 ocho	9 nueve		11 once	12 doce	13 trece
14 catorce	15 quince	16 dieciséis	17 diecisiete	18 dieciocho	19 diecinueve	20 veinte
21 veintiuno	22 veintidós	23 veintitrés	24 veinticuatro		26 veintiséis	27 veintisiete
28 veintiocho	29 veintinueve	30 treinta	31 treinta y uno			

3 - Dia de les Persones amb Discapacitat
10 - Dia dels Drets Humans